

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84—

za pol leta . K 42—

za četrt leta . K 21—

za 1 mesec . K 7—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno K 12—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Velikanska blamaža dr. Žerjava na volivnem shodu v Višnji gori.

Višnja gora, 8. nov. Včeraj 7. novembra je v Višnji gori po prvi maši sklicala stranka liberalnih demokratov (JDS) s plakatom in oklicem pred cerkvijo volivni shod pri škrabarju. Prišlo je na shod nad 100 mož, samih zavednih pristašev Ljudske stranke. Župan Erjavec iz Drage se je predstavil kot zaupnik ljudstva dr. Žerjava in zahteval, naj se voli predsednik. Garantiral je dr. Žerjavu svobodo govora, toda dr. Žerjav se ni udal. Vsled tega so se vsi moške demonstrativno odstranili, in dr. Žerjav je ostal na zborovališču

sam s 4 uradniki in 4 meščani. Čakal je celo uro na volivce, ki jih ni bilo. Pač pa je množica zunaj burno demonstrirala proti nekdanjemu deželnemu predsedniku.

Dr. Žerjav je lahko uvidel, kaj njegova stranka pomeni med našim ljudstvom. Shod dr. Žerjava v Višnji gori je pokazal, da ljudstvo prav dobro ceni JDS kot stranko protiljudskih bankirjev in vojnih milijonarjev, ki hočejo nad delovnim ljudstvom vladati z nagajkami, škorpioni in bajoneti.

Parlament se ne snide več?

Ali je demokratov strah?

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) »Pravda« javlja, da vesti o tem, da se bo začasno predstavništvo sestalo 10. ali 13. t. m., niso točne. V vladi se splošno misli,

da bi sklicanje ne imelo nobenega uspeha. Po tem se začasno narodno predstavništvo sploh ne bo več sestalo.

Pogajanja z Italijo se končajo v 15 dneh?

LDU Belgrad, 6. novembra. (ZNU.) V Rapallu se pridruži naši delegaciji poslanik v Rimu, Antonijević. Kot pomožno osebo naše delegacije fungirajo Steva Karlovič, šef pisarne ministra Trumbića, Nasta Ilić, tajnik ministrskega predsedništva, Aleksa Marković, tajnik ministrstva za notranja dela in kartograf Dereotto. Z delegacijo je odpotoval v Italijo tudi zastopnik pisarne tukajšnjega italijanskega poslanstva. Na kolodvor so delegacijo spremili zastopniki tujezemskih odposlanstev. Delegacija potuje s simplonskim ekspresom do Logatca, odkoder bo nadaljevala pot do Rapalla v vlak, ki ga ji je dala italijanska vlada na razpolago.

LDU Rim, 7. nov. (Dun. KU) Minister za zunanje posle Sforza je pred svojim odpotovanjem izjavil zastopniku »Tribune«, da je Italija pripravljena, privoliti Jugoslovenom vse, kar bi se skladalo s potrebnimi vojaške obrambe. Za Reko zahteva Italija popolno neodvisnost. Sforza meni, da pogajanja ne bodo trajala dolgo. Ako se bo prve dni razvidelo, da je sporazum nemogoč, se pogajanja ne bodo nadaljevala in Italija bo mislila na odredbe za obrambo svojih interesov.

LDU Belgrad, 6. novembra. (ZNU.) Eden izmed delegatov za pogajanja z Italijo je izjavil, da upa, da se pogajanja končajo v petnajstih dneh.

Kdo je kriv?

Južna železnica kaznovana z milijonsko globo.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) Prekomerno veliki zastoj v poslovanju pri carinarnicah in železnicah je prisilil ministrstvu za finance in promet, da sta sestavili posebno carinsko-železniško komisijo z nalogo, da preišče vzroke tega zastoja, tako usodnega za vso državo. Komisija se v tem trenutku nahaja v Ljubljani. Po dosedanjih preiskavi je dognano z nepobitnimi dokazi, da je glavni krivec zastoj v

prometu ravnateljstvo južne železnice, kjer prometno in drugo osebo tega ravnateljstva vrši očitveno sabotažo. Ukrenilo se je potrebno, da se onemogočijo mahinacije ravnateljstva južne železnice. V tem oziru je pričakovati pozitivnega rezultata. Južna železnica je bila radi raznih nepravilnosti te dni kaznovana na globo nekoliko milijonov dinarjev.

Nemci zasedajo slovensko Koroško.

LDU Dunaj, 7. novembra. Dunajski korespondenčni urad poroča: Kakor javljajo listi, je prevzemanje koroške plebscitne cone po avstrijskih upravnih oblastih že v polnem teku in bo ta mesec končano. Vsega skupaj je prišlo na to ozemlje 1000 avstrijskih orožnikov. Velik del članov plebscitne komisije je že zapustil Koroško. Promet med obema conama se vrši zopet normalno.

Demokrati razkoscavaje Hrvatsko.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) »Pravda« javlja: V ministrstvu za agrarno reformo je podpisana uredba, ki je velike politične važnosti. Sremska županija se glede agrarne administracije odcepi od zagrebske agrarne direkcije in se priključi agrarni direkciji za Vojvodino. S tem je storjen eden prvih korakov na potu, da se naša uprava emancipira od starih zgodovinskih mej in prilagodi stvarnim, političnim, socialnim in ekonomskim potrebam.

NAŠE ČETE ZASEDLE CARIBROD.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) »Politika« poroča iz Pirota: Včeraj dne 6. t. m. opoldne so prišle prve vesti o vkorakanju naših čet v Caribrod. Vojska je že ob zori prekoračila mejo in prišla v me-

sto, ki je še spalo. Prednji oddelki so nadaljevali pot do nove meje z Bolgarsko, del čet pa je ostal v mestu, da prisostvuje slavnostni izročitvi mesta. Ob devetih dopoldne so prišla iz Pirota v Caribrod civilna oblastva z okrožnim načelnikom, kateremu je bolgarski načelnik predal mesto. Na ulicah je bilo vse prebivalstvo v svečanih oblekah in toplo pozdravljalo vojsko in oblastva. Načelnik je sprejemal obiske odličnih meščanov. Iz vsega caribrodškega okrožja ni bil dosedaj javljen nikak incident ob prihodu čet, izročitev se je izvršila v popolnem redu. Bolgari so prejšnje dni odgnali iz Caribroda mnogo meščanov in seljakov. — »Politika« pravi: Dne 6. t. m., ko so naša vojaška in civilna oblastva prevzela nove kraje od Bolgarov, je namestnik bolgarskega ministrskega predsednika minister za notranje stvari Dimitrijevič poslal naši vladi brzojavko, v kateri protestira proti okupaciji ozemlja, dodeljenega nam po neuillyjski mirovni pogodbi, poudarjajoč, da bi okupacija Caribroda utegnila povzročiti hudo kri med nami in Bolgari in škodovati našim bodočim odnosom. Na koncu pravi Dimitrijevič, da je okupacija proti členu 29. mirovne pogodbe.

PREPOVEDANI LISTI.

LDU Belgrad, 6. novembra. (ZNU) Ministrstvo za notranja dela je za našo državo prepovedalo nastopne liste, ki izhajajo na Koroškem: »Kärntner Tagblatt«, »Freie Stimmen«, »Bauern Zeitung«, »Villacher Zeitung« in »Klagenfurterzeitung«.

Ljudstvo v boju za svoje pravice.

Stebri liberalnega „reda in rada“.

Bivši demokratski notranji minister Svetozar Pribičević je kakor znano zasedel vso svojo moč in oblast na policajih in žandarjih. Le žal, da teh vse časti vrednih organov ni porabil na pravem mestu t. j. proti roparjem in tatovom, sleparjem in verižnikom, ampak jih je v prvi vrsti vpregel v boju proti svojim političnim nasprotnikom. Posebna Pribičevićeva policijska specialiteta pa so »Komisariati železniške in parobrodne policije«, ki jih je uvedel minister Pribičević. To je nekaka telesna straža Svetozara Pribičevića, v katero ne pride nihče, ki ne nosi Svetozarove politične barve, to je kdor ni zaklet in zaverjen demokrat. Po drugi kvalifikaciji se ne vpraša.

Tako zavzemajo na teh komisariatih čin okrajnega glavarja propadli preparandi, spodni občinski tajniki, odpušteni častniki, nesposobni zavarovalni agenti, mesarski pomočniki in celo bivši kaznjenci. Potem ni čuda, piše osješka »Hrvatska Obrana«, da so na dnevnem redu pritožbe potnikov proti tem »varuhom« javne varnosti, ki jih počaščujejo z najnižjimi psovskami in tepejo; ki z verižniki vodijo najintimnejše prijateljstvo, z njimi popivajo in kvartajo.

To so stebri, na katere zida Pribičević svoje centralistične namere. Dolžnost vseh poštenih ljudi je, da te stebre in te načrte porušimo!

Hlapci »samostojnega« milijonarja.

Včeraj so domačini sami priredili v Kokri nad Kranjem shod Ljudske stranke. Na shod je prišlo tudi nekaj opitih hlapcev milijonarja Hajriharja, ki je voditelj samostojnežev na Gorenjskem. Kdo jih je dal opiti, za to se ne brigamo. Pribijamo pa, da so največji razgrajaci proti osvoboditvi ljudstva izpod jarma kapitalizma in milijonarjev ravno — hlapci »samostojnih« milijonarjev. Boljše je plačati ženinim grlom par litrov vina ali šnopsa kakor pa plačevati davek na vojne dobičke. To se razume!

Veliki upi ministra Pribičevića.

Poročevalec »Jutar. Lista« je imel pogovor z ministrom Pribičevićem, ki je rekel, da stvar Demokratske stranke odlično stoji in da bo Demokratska stranka izšla iz volitev kot najmočnejša skupina. Pribičević bo razočaran, če ne bo dal pozapreti vseh nasprotnikov svoje stranke. V tem slučaju pa mora dati zapreti vse Hrvate in Slovence ter štiri petine Srbov. To bo pa še za Pribičevića malo preveč. Pripravi naj se torej na poraz!

Komunistični agitatorji na vlakih.

Komunisti radi pošiljajo svoje agitatorje po vlakih, kjer s pridruženjem označajo svoj boljševiški program. Ne da bi hoteli koga žaliti, moramo povedati, da nosijo navadno ti agitatorji na sebi vse znake alkoholske razvade. Rdeč nos, rujav brke, športna čepica, hripav glas, v vsakem stavku par krepkih kletvic, stisnjene pesti in mahajoče roke — to je zunanja podoba tega boljševiškega programa. Njegova notranja vsebina pa je: Dokler ne bo pri nas, kakor v Rusiji, ne bo nič. Zgodilo se je te dni, da je tak agitator v železniškem vagonu razlagal svojo modrost in agitiral za boljševike. Ljudje, ki jih je bilo poln vagon, so molčali, se smehljali, gledali skozi okno. Mož z rdečim nosom pa je govoril ... o Rusiji. »Ste li že bili v Rusiji.« ga prekinje delavec s črnimi brkami, nedeljsko opravljen. »Kaj vas to briga! Ali ste morda bili Vi?« odgovori mož izpod rujavih brk in se pridruža dalje. Delavec s črnimi brkami: »Da, jaz sem bil v Rusiji. Pred 5 meseci sem se vrnil. In povem vam lahko, kaka nesreča so boljševiki za Rusijo.« — »Nič ni res! Vi niste bili tam! Tam je vsem dobro, le frakarjem ne.« se naježijo rujave brke pod rdečim nosom. Sivozelene oči mečejo strele. Tih medklic izmed občinštva: »Ali vaš dr. Lemež nima fraka? Rdeči nos zasopliha. Delavec s črnimi brkami: »Vi, ki niste

bili v Rusiji, ne govorite takih laži in ne farbajte ljudi, čeprav ste za to govorjenje plačani.« Mož z rdečim nosom plane pokoncu vihteč stitnjeno pest: »Permejduš!« Vlak obstane v Ljubljani, potniki zapuščajo vlak. Agitator izginje med množico.

Komunisti v Litiji.

Včeraj po službi božji so komunisti v Litiji priredili svoj shod. Prišlo je kakih 10 komunistov od blizu in daleč. Poleg tega je bilo še nekaj pristašev drugih strank. Govoril je Žorga, ki so mu komunisti pri vsaki besedi ploskali, medtem ko so ostali molčali. Žorga je govoril le o drugih strankah, medtem ko o svoji ni govoril. Program komunistov so podali razni medklici komunistične desetorice: »Vse je treba razbiti, kakor v Rusiji! Vse farje je treba pobiti!« Na shod je došel tudi zagorski Čobal, ki je zavračal komuniste. Toda predsednik shoda je med njegovim govorom najbolj divjal, delal medklice, dočim sam ni trpel nobenih medklicev. Nazadnje je vzel Čobalu besedo. Žorga je govoril običajne stvari, med katerimi je najbolj znana resnica, da so narodni socialci in samostojneži — liberalci.

Kako demokrati »delajo« volitve na Hrvatskem.

»Narodni Politiki« poročajo iz Belgrada: Okrajni načelnik v Topoli v Bački počenja razne zločine; ljudi batina in kaznuje na vse mogoče načine. Svojega uradnika je dal zvezati. Državni pravdnik ga je dal zapreti. Ko so ga na posredovanje velikega župana v Somboru zopet izpustili na svobodo, je dal razglasiti, da bo vsakega, ki bi čital liste, v katerih bi se poročalo o njegovi aretaciji, dal dva meseca zapreti in kaznovati z 20.000 kronami globe. Kljub temu ga minister Drašković pušča na njegovem mestu. — Minister Drašković si pač svobodo ter red in rad v državi predstavlja tako, kakor ga izvaja ta azijski okrajni načelnik.

Pučka stranka v modruškoreški županiji.

3. t. m. se je vršil v Cirkvenici shod zaupnikov Hrv. ljudske stranke, na katerem so končno javno sestavili kandidatno listo. Za nositelja liste so določili dr. Juretića, tajnika Jugoslov. strokovne zveze za Hrvatsko.

Izvenstrankarska kandidatna lista v Hrv. Primorju.

Dr. Potočnjak je na nujno prošnjo dela volivcev v modruško-reški županiji ponovno sprejel kandidaturu v izvenstrankarski kandidatni listi, katere nositelj bo.

Dr. Trumbić kandidature sprejel.

Dr. Trumbić je kandidature v Dalmaniji sprejel ter bo nositelj izvenstrankarske, demokratske, pučke in težaške kandidatne liste.

Dr. Nikola Mandić kandidat Hrv. ljudske stranke v Hercegovini.

»Jutarnjemu Listu« poročajo iz Sarajeva: »Hrvatska pučka stranka bo kandidirala dr. Nikola Mandića v Hercegovini. Na očitke zagrebskega »Hrvata«, da dr. Mandić tajno konferira z dr. Srškićem, piše »Jugoslavija«, da je dr. Mandić interveniral pri dr. Srškiću v mnogih stvareh, kakor so intervenirali tudi drugi zastopniki hrvatskih strank v Bosni. Značilno je, da v zadnjem času radikalna »Srpska Riječ« ne napada več dr. Mandića, kakor ga je prej vsak dan napadala.« — Volivna uganjanja in sumničanja!

Ministri agitirajo za se.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) Po odhodu delegatov v Italijo je v vladnih poslih nastal popolni zastoj. Večina ministrov je odšla na volilno agitacijo. Minister za notranje stvari Drašković je odpotoval v Gornji Milanovac na demokratski shod, pravosodni minister Trifković pa je od včeraj dalje na volilni agitaciji v Bitolju in okolici. Minister za socialno politiko dr. Kukovec je odpotoval v Maribor.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) Nosilec demokratske liste za volilno

okrožje somborsko-baranjsko je finančni minister Kosta Stojanović, ki je tudi nosilec liste v bitolskem okrožju.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) G. Pašić je odpotoval v Banjaluko, kjer bo imel velik volilni govor.

LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) Nosilec radikalne liste za skuplansko okrožje je ministrski predsednik dr. Vesnić. Ker vsled odpotovanja v Italijo ni mogel iti v Skopje, je poslal volilcem tiskan proglas, s katerim prosi volilce, da izrazijo zaupanje njegovi listi.

Iz seje deželne vlade.

Iz 175. seje deželne vlade z dne 3. nov.

LDU Delniški tiskarni se dovoli pri »Uradnem listu« zvišanje tarifa za oglase sodišč, ki jih plačujejo stranke, in za objave, kjer znaša punktum več kot 20.000 kron, od 1 K 50 vin. na 2 K.

Odobri se sklep komisije kranjske deželne imovine, da se fond 200.000 K, ki ga je tврdka Karl Pollak izročila leta 1916 deželnemu odboru za potrebne vojne vdove, razdeli.

Odobrita se računska sklepa dež. banke iz leta 1918 in 1919. Izkazani čististi dobiček se porabi za dotacijo splošnega rezervnega zaklada. Direktoriju se podeli absolutorij.

Ker je begunsko taborišče v Strnišču pri Ptuj v zelo slabem stanju in povzroča državi ogromne stroške, se principiarno sklene, da se likvidacija taborišča čim preje izvrši. Rezervira se samo toliko barak, kolikor jih je potrebnih za begunce in rodbine železničarjev, ki se sedaj prebivajo v Strnišču. Rezervirajo se tudi barake za nadaljnje begunce, ki bi utegnili še priti do rešitve jadranskega vprašanja iz zasedenega ozemlja. Železniški upravi se da toliko prostora, da spravi pod streho one družine, ki še prebivajo v vagonih. Ker se bo del taborišča industrializiral, se združni interesi in lastnik zemljišča, na kojem stoji taborišče, pozivljajo, da stavijo predsedništvu dež. vlade do konca tekočega leta konkretne predloge s ponudbami. Deželna vlada bo dala združnim podjetjem prednost. Pri likvidaciji se bodo upoštevale želje posameznih resortov.

V »Službenih Novinah« z dne 2. junija 1920 je izšla naredba o pomoči invalidom in rodbinam padlih bojevnikov. Ker je povišek po tej naredbi tako neznan, da z njim ne bo vojnim žrtvam nič pomagano, se sklene, da se pošlje ministrskemu predsedniku in ministru za socialno politiko brzojavka, s katero deželna vlada ta povišek odklanja in zahteva, da se povišek določi tako, kot se dejansko plačuje v Srbiji in Črni gori.

Sprejme se naredba, s katero se ukine izplačevanje prispevkov za preživljanje in naklonitev. Naredba je samo formalnega značaja, ker se ti prispevki že sedaj ne izplačujejo več.

Sprejme se naredba, s katero se deloma izpreminja naredba dež. vlade z dne 10. septembra 1919, Ur. list štev. 657, o ustanovitvi pokojninskega zaklada za Slovenijo.

Za tisk Wiesthalerjevega latinsko-slovenskega slovarja se dovoli iz vseučiliškega fonda znesek 25.000 kron.

Vzame se na znanje zvišanje cen premoga iz št. janškega premogovnika. Cena premoga znaša za debeli premog 515 kron za tono, za drobnji premog 480 kron za tono in za aprovizirski premog 420 kron za tono. Osrednji urad državnih montanističnih obratov bo nadzoroval obratovanje, investicijska dela in knjigovodstvo podjetja.

Pogajanja z zastopniki delavstva trboveljske družbe in z družbo samo niso dovedla do pozitivnega uspeha. Sklene se, da se zastopniki delavstva in družbe ponovno povabijo na pogajanja na sledeči podlagi: Trboveljska družba naj dovoli brez povišanja cen premoga sorazmerno povišanje plač najnižjih kategorij. Tudi akordne mezde naj se povišajo na 10 %. Brez povišanja cen premoga naj trboveljska družba dovoli posebne procentualne nagrade pri večjem uspehu dela.

Rešijo se razne personalne in interne agende poverjeništev.

Politične novice.

+ Hrvatska zajednica in veliki možje. V Hrvatski zajednici tvorijo glavni steber stranke sami duhovniki in bivši duhovniki: dr. Rittig, Kerubin Šegvić, Fran Barac, Jagić in drugi. Tudi drugače ima Zajednica med hrvatsko duhovščino stare šole še nekaj pristašev. V tej istini stranki so pa tudi najizrazitejši frasoni in liberalci in baš le-ti nosijo zvonec, v kolikor gre za svetovno prepiranje. Tako je mogoče, da je ravno Hrvatska zajednica najstrupenejša nasprotnica ljudske stranke in je šla tako daleč, da prosi za osvoboditev Radi-

ća, o katerem upa, da bo potolkel ljudsko stranko med kmetskim ljudstvom. Glasilo zajednice »Hrvat« ne govori drugače o ljudski stranki kakor o popovcih in fur-timaših. Te dni pa je izšel v »Hrvatu« ostuden pamflet proti dr. Kreku, škofu Mah-niču in glavnim delavcem v ljudski stranki. Ta pamflet je bil tak, da so se ga prestrašili in sramovali tudi zakrknjenci v Za-jednici. Najprej se je v »Hrvatu« oglašil mestni župnik dr. Rittig in obsodil dotična izvajanja kot nečloveška. (Dr. Mahnič le-ži tačas v Zagrebu na smrtni postelji!) Se-daj pa je tudi uredništvo »Hrvata« objavilo izjavo, v kateri oboja dotični pamflet in izjavlja, da je bil obelodanjen proti izrečni odredbi uredništva. Gospodje v Zajednici se torej sramujejo, kar je sicer malo, a vendarle kaže, da še niso docela izgubili izpred oči pravca, ki bi se spodobil za stranko, v kateri je še vedno večje število katoliških duhovnikov.

+ Naša jadranska delegacija. LDU Belgrad, 6. novembra. (ZNU) Včeraj ob 10.40 so odpotovali naši delegati v Italijo, da obnove pogajanja z rimsko vlado. Delegete spremlja ržno strokovno osebje. Na kolodvor so spremili delegate zastopniki francoskega in angleškega diplomatskega zbora, prvi tajnik francoskega poslanstva, italijanski opravniki Galanti, g. Tihomir Popović, Svetozar Rašić, načelnik političnega oddelka, vodja presbi-roja Taletov in drugi zastopniki ministrskega predsedništva, ministrstva za notranja dela in zastopniki tiska. (Delegacija je v soboto zvečer potovala skozi Ljubljano. Na kolodvoru so jo pričakovali zastopniki strank pod vodstvom predsednika dr. Brejca. Vršil se je daljši razgovor, nakar je delegacija potovala dalje.)

+ Zagorec ne dobi potnega lista. Kakor poročajo listi, je zahteval bivši župnik Stepan Zagorac potni list na Dunaj. Oblast mu je pa zahtevo odbila, ker domnevajo, da hoče iti Zagorac na Dunaj v svrhu političnih intrig s Habsburgovci.

+ Trgovski dogovori Čehoslovaške. Čsl. republika je podpisala trgovinski dogovor s Francijo 4. nov. Za Francijo sta podpisala min. predsednik Leygues in trg. minister Isaac, za Čehoslovaško pa sekc. šef Fierlinger.

Dnevne novice.

— Pogreb brata Orla Antona Morića na Jesenicah se je razvil v veličastno manifestacijo naše misli, ki je kljub veliki žalosti blažilo vplivala na vse navzoče. Udeležili so se Orli iz Trčiča, Radovljice in Dovjega. Radovljčani so prihiteli tudi z zastavo. Vsem najsrčnejša zahvala! Govorili so: Gabrovšek v imenu prijateljev, Komljanec v imenu O. Zveze, Arnež v imenu domačega odseka, g. Kapus v ime-nu koroških dobrovoljcev in predsednik društva Markež. Vsem udeležencem bo ta drogeček vzpodbuda k še vztrajnejšemu delu.

— Za upokoјence. (LDU) Da se omogoči tudi vpokoјencem nabava blaga za obroke proti odplačilu kupnine v mesečnih obrokih, je delegacija ministrstva financ na predlog deželne vlade dala finančni bla-gajni naročilo, da odtegujejo vpokoјencem pri »Samopomoči« pogoјene obroke za pre-zveto blago do popolnega vplačila kredi-tirane kupnine pri vsakomesečni pokojni-ni in da pošilja te obroke naravnost »Sa-mopomoči« v Ljubljani. Kupnina se mora povrniti na ta način v največ šestih obrokih.

— Važna socialno-kulturna ustanova v Zagrebu. V Zagrebu so se bila letošnje polletje združila vsa dobrodela društva v Zvezo pod naslovom »Narodna Zastita«. Ta zveza je vzela v svoje roke vso zasebno iniciativo v vprašanih varstva otrok in mladine. Zastita vodi akcije za prehrano, obleko in drugo gmočno pomoč revežem; za reševanje malih posestev, za posredo-vanje dela brezposelnim, za varstvo dojenčkov in mater pred in po porodu, za var-stvo in zdravljenje slabotnih otrok, tuber-kuloznih, duševno in telesno nedodastnih, za strožbo bolnikov, revežev in invalidov, za boj proti vzrokom, ki mladino duševno in telesno slabe, za zmanjšanje kriminalno-sti med mladino, za varstvo otrok, ki so že prišli v nasprotje z zakonom; za časa pre-iskave, zopora in po prestani kazni, za re-ševanje mladine pred nevarnostmi ulice itd. Narodna Zastita si je ustanovila lasten urad (Zagreb, Josipovec 30), ki nudi po-trebnim pravno, materialno in socialno varstvo in pomoč popolnoma brezplačno.

— Poštne znamke ob priliki poštne-ga kongresa v Madridu. Španska poštna uprava je ob priliki mednarodnega pošt-nega kongresa, ki sedaj zboruje v Madri-du, izdala v spomin na ta kongres poseb-ne poštne znamke, ki bodo v veljavi, dok-ler bo kongres posloval.

— Izprememba poštne-ga urada Tro-jana v Trojane. S 5. m. m. se je izpreme-nilo ime poštne-ga urada Trojana v Tro-jane.

— Prepovedan list v Jugoslaviji. Na Dunaju izhajajoči list »Staatswehr, militä-risches und wirtschaftliches Wochenblatt« je zaradi nam sovražnega pisanja prepo-vedan v kraljevini SHS.

— Dobava smodnika. Urad za pospe-ševanje obrti v Ljubljani ima na razpolo-ga večjo množino navadnega in ojačenega razstrelilnega smodnika. Po železnici se bo odpošiljalo najmanj po 100 kg vsake vr-ste. Manjše množine se bodo oddajale pri tvrdki Fr. Ševčik, Ljubljana, Židovska uli-ca. Interesenti naj prigrasijo svoje potreb-ščine najkasneje do 20. t. m. in predlože objednem tozadevno potrdilo od okrajne-ga glavarstva ali županstva.

— Tečaj za luženje (bajcanje). Urad za pospeševanje obrti bo priredil skupno z državno obrtno šolo v Ljubljani dvadnevni tečaj za luženje (bajcanje). Pouk bo celodnevni. Interesenti-mizariji naj takoj pri-glasijo svojo udeležbo na Urad za pospe-ševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

— Češki uvoz v Jugoslavijo. LDU Belgrad, 7. novembra. (ZNU.) »Politika« poro-ča iz Prage: Časniki objavljajo uradni seznam predmetov, ki se morejo prosto izvažati v Jugoslavijo brez zavarovanja valute. To se smatra za prvo posledico sporazuma male entente.

— Poslanec z bombo v žepu. V Vero-ni se je povodcom občinskih volitev vršil spopad med socialisti in nacionalisti, ki so hoteli z mestne hiše sneti rdečo zastavo. Socialisti so streljali in se nato spoprijeli z nacionalisti. Pri tem je socialističnemu po-slancu Scarabelli eksplodirala ročna gra-nata, ki jo je imel v žepu. Scarabello je bil ubit, mnogo oseb ranjenih.

— Mlad rokovančak. 15 letni S. F. je čevljarski vajenec, toda to delo mu ne ugaja in se je raje z vso vmeno udal prekupeva-nju šivank in čokolade. Od dela je ponavadi uhajal in se potepal po trgovskih opravkih okrog. Dne 30. oktobra 1920 pa je končno-veljavno zbežal domov, kjer se je pred očetom skrival. Včeraj se je pripeljal s kolesom svo-gega očeta v Ljubljano, češ, da mu ga je oče sam dal, naj si v Ljubljani poišče službe; ker pa je oče izjavil, da kolesa nikdar ne bi za-upal sinu, ker se boji, da bi mu ga prodal, in ker je bil sinček radi poskusa tatvine že enkrat predkaznovan, se je še topot izročil sodišču.

— Zborovanje sodnikov. LDU Belgrad, 6. nov. (ZNU) V nedeljo, dne 7. t. m. se vrši v Belgradu zborovanje sodnikov iz vse države. Na prvi skupščini v Zagrebu se je ustanovilo enotno združenje sodnikov.

— Kolke uničujejo. LDU Belgrad, 6. nov. (ZNU) V finančnem fministrstvu so pričeli uničevati kolke za kronske novčanice.

— Požar v Zemunu. LDU Belgrad, 6. nov. (ZNU) Vsled nepazljivosti delavca na zemunski železniški postaji je istotam iz-bruhnil požar, ki je uničil 20 vagonov bla-ga in eno polno skladišče.

— Samoumor licejke. Minulo soboto popoldne se je vrgla pod tramvaj in bila do smrti povožena licejka maturantinja E. v Zagrebu. Bila je zaročena. Zagrebska po-lICIja o razlogih samoumora molči.

Ljubljanske novice.

Ij Umrla je včeraj ob 8. uri zvečer, zadeta od kapi, gospa Marija Pirc, so-proga žel. kurjača in mati predsednika Orlovske zveze. Pogreb drage rajnice se vrši jutri v torek, dne 9. t. m. ob 4. uri po-poldne iz hiše žalosti Vrhovčeva ul. 1. na pokopališče k sv. Križu. Priporočamo jo v molitev in blag spomin. Preostali družini ob bridki izgubi naše najiskrenejše soža-lje.

Ij P. Z. Ljubljana. Danes kot navadno pevska vaja. O 7. uri za ženski, ob 8. uri zvečer za moški zbor.

Ij Sneg smo dobili v Ljubljani. Po mrz-lih dneh v začetku meseca smo dobili po ljubljanskih ulicah poleg blata ali prahu tretjo prikazen — led, ki pa ni trajal dol-go. Deevžno vreme nam je pripravilo v dostojni množini blata, zdaj pa je pričel pa-dati še sneg, ki pa še ne misli resno. Vse-kakor pa je letos bolj pozen kot lani. Do-poldne je že nekoliko pobelil Golovec in vse višine krog Ljubljane.

Ij Kogojev koncert se je izvršil v so-boto zvečer v srednje zasedeni dvorani z lepim uspehom, s katerim je mladi umet-nik lahko zadovoljen. Občinstvo v dvora-ni je bilo izbrano, hvaležno, po večini ljud-je, ki jim je umetnost hrana in ne zaba-va. Gdč. Zikova je sijajno pela Kogojeve pesmi; nekatere so vplivale na ljudi z ve-liko silo. Občinstvo je bilo zadovoljno; pot je načeta.

Ij Občni zbor društva vpokoјenih jav-nih nameščencev za Slovenijo bo danes zvečer ob sedmi uri v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Na dnevnem redu je vo-litev odbora in drugo. Pri tej priliki spre-jem novih članov. K obilni vdeležbi vabi pripravljani odbor.

Ij Umetnostno razstavo v R. Jakopi-čevem paviljonu bodo odprli jutri dop-razstavljenih bo mnogo slik naših mladih slikarjev: obeh Kraljev, Jakaca, Mušiča in drugih.

Ij Prijeta tihotapea. Radi prekoračenja demarkacijske črte brez potnih dokumentov sta bila obsojena T. I. in L. I., katera imata vse polno izgovorov glede svojega prihoda, v resnici sta pa prišla v Ljubljano z namenom,

da bi nakupila in v zasedeni ozemlje preli-hotapila tobak.

Ij »En glazek mi je premalo, dva pa pre-več«, je pred policijskim ravnateljstvom na-vajal v svojo obrambo K. J., ker je v vinje-nosti razgrajal in zmerjal službujočega straž-nika. »No, zdaj sem pa okraden«, je vzdihnil ko je končno uvidel, da ga niti še tako eno-staven razlog ne more oprostiti globe.

Ij Vinjen voznik. Sin gostilničarke in po-sestnice B. J., je dne 5. novembra 1920 ponoči v vinjenosti podil svoj nerazsvetljeni voz po Komenskega ulici in je na znamenje straž-nika, naj voz ustavi, še bolj napodil konja. Stražnik je skočil na voz in spremil smer voznje v toliko, da je voz pripeljal v hlev k »Figovcu«, vinjenega B. J. pa v policijske zapore. Odračunavanje pri policijskem ra-vnateljstvu naložene globe pa B. J. nikakor ni šla tako gladko, kot voznja po Komenskega ulici.

Ij Prepovedana ji je Ljubljana. B. T. ima prepovedano vrnitev v Ljubljano. Sinoči pa je kljub temu prišla in je ravnokar zavila večerjo v gostilni pri Košaku, ko jo je straž-nik ljubeznjivo povabil na prenočišče v poli-cijske zapore, ker bo še pred sodiščem imela razložiti povod svojega prihoda.

KONEC ŽELEZNIČARSKÉ STAVKE V AVSTRIJI.

LDU Dunaj, 7. nov. (Dun.KU) Name-ščenci južne železnice v Dunajskem No-vem mestu so imeli dopoldne zborovanje, na katerem so zaupniki, ki so se vrnili z Dunaja, poročali o privolitvah ravnatelj-stva južne železnice. Skupščina je izjavila, da je s privolitvami zadovoljna in je skle-nila končati stvako. Od 12. ure opoldne je promet na južni železnici zopet nor-malen.

KAJ BO Z AVSTRIJO?

LDU Pariz, 7. nov. (Dun. KU) Marc Henry piše v listu »L'Eclair«: Dogodki so jasno pokazali napake mirovnihih pogodb, ki so na ozemlju bivše habsburške države povzročile gospodarsko in geografsko zmešnjavo, ker so se uporabili samo razde-vaajoči pogoji saint-germanske pogodbe, dočim so pogoji, predvidevajoči gotove ob-veznosti nasledstvenih držav prid Nem-ške Avstrije, ostali mrtve črke. Za Nemško Avstrijo sta le dve možnosti: ali donavska konfederacija, torej vzpostavitev prejšnje-ga avstro-ogrskega organizma v kateri-koli federativni obliki, ali pa priključitev k Nemčiji. Drugača izhoda ni. Brez revizije francoske politike se pogodbe ne mo-rejo vzdržati.

STAMBULINSKI PRIDE V BELGRAD.

LDU Belgrad, 6. novembra. (ZNU) Tukajšnji bolgarski poslanik Teodorov je izročil danes v zunanjem ministrstvu noto v kateri naproša bolgarska vlada jugosla-vensko, naj se izjavi, ali je pripravljena sprejeti bolgarskega ministrskega predse-dnika Stambulinskega. Iz note je razvidno, da pride Stambulinski v Belgrad pričetkom druge polovice novembra, Stambulinski bo prej obiskal še Bruselj, Prago, Varšavo in Bukarešto.

KOMUNISTIČNI NEMCI NAPADLI SRBE.

LDU Osjek, 6. novembra. (ZNU) Včeraj je v Sotinu pri Vukovaru izgubil življenje mlad Srb, ker mestni Nemci niso dobili gla-sovalne pravice. Komunistični Nemci iz So-tina in Lovasa ter okolice so prišli v Opat-ovino in tam javili svojo skupščino z lese-dami: »Naznanjamo, da se bo vršilo zburo-vanje. Če nas bo kdo motil, bomo sami na-pravili red«. Na tem zborovanju je govornik h koncu svojega govora zaklical: »Živijo Ljenuin! Prisotni Srbi pa so zaklicali: »Živijo kralj Peter! Živio jugoslovaška vojska!« Komunisti so pričeli streljati in ustrelili Bogu-ljuba Ostoja, ki je bil na mestu mrtev. Nato so Nemci pograbilili svoje nože in navalili na Srbe, ki so bili brez orožja.

PROTI MIROVNI POGODBI Z MAZARSKO.

LDU Osjek, 6. novembra. (ZNU) List »Straž« stavlja vladi vprašanje z ozirom na mirovno pogodbo z Mažarsko, zakaj da danes vlada še ni nič podzvela za to, da so onih 60.000 naših rojakov, ki bi radi prišli k nam, ne more čez mejo in zakaj smo pre-pustili te rojake Mažarom na milost in ne-milost.

Razne novice.

r Beda bivšega ministra. Prof. dr. Horbaczewský, bivši avstrijski mini-ster za zdravstvo in profesor češke uni-verze živi v Lednici pri Hořovicu v raz-merah, ki se jim mora reči, da so zelo bedne. Take so čisto obljube tega sveta.

r Ostanke najstarejše praške cer-kve, posvečene Materi Božji so odkrili pri kopanju kanalov na Gradu mesta Prage. To cerkev je zidal knez Bořivoj.

r Tudi iz čsl. države gredo v Ame-riko. 4. nov. se je odpeljalo iz Prage 80 Slovakov čez Podmokli v Ameriko. Pa ne da bi na njihove domove sedli n. pr. Židi iz Mažarske?

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovaška tiskarna« v Ljubljani.